

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krole, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnina z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 6v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje števe 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubi!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak terek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 51.

V Ptuj v nedeljo dne 18. decembra 1910.

XI. letnik.

Današnja številka ima zopet 2 strani priloge in šteje torej skupaj 10 strani ter več slik.

Naznanilo.

Uradne ure v „Štajerčevi“ pisarni so se spremenile in veljajo od zdaj naprej tako-le: Ob delavnikih od 8. ure zjutraj do 3. ure popoldne. Ob nedeljah in praznikih od 8. do 12. ure popoldne. Kdor ima v uredniških stvarih z urednikom g. K. Linhartom govoriti, ta naj ga poseti doma (stara šola, za mestno cerkvijo). — Kar se tiče upravnništva (naročanje lista, plačilo naročnine, spremembe naslova, sprejem in plačilo inzeratov, vprašanja glede inzeratov itd.), to naj se odda vse v pisarni (Bismarckgasse 4, Theater). K uredniku Linhartu naj se pride le v uredniških zadevah (glede dopisov, vprašanj, itd.).

Kmetje v mariborskem okraju!

Slovenski poslanci so štajerski deželni zbor razbili. S tem so napravili spodnještajerskemu ljudstvu velikansko gospodarsko škodo. Ljudstvo trpi pod vedno večjimi bremenami, poslanci slovenskih strank pa se smeji in zabavajo na troške tega izsesanega ljudstva.

Ako molčimo, potem bode vlada mislila, da se strinjamo s to politiko, da smo zadovoljni z gospodarsko revščino v deželi. Mi moramo torej javno povedati, da štajersko ljudstvo ni zadovoljno z brezvestno politiko slovenskih poslancev. Mi moramo dokazati, da pametni in razumni del štajerskega ljudstva ne stoji za temi politično brezvestnimi ljudmi. Mi moramo pa tudi vse ljudske moči zbrati in združiti, da priborimo štajerskemu ljudstvu vpliv in veljavo. Kmetje ne potrebujejo nobenih voditeljev, ker se znajo sami voditi! — Iz vseh teh vzrokov sklicujemo za ljudstvo mariborskega okraja

veliki kmetski shod,

ki se vrši

v nedeljo, dne 18. decembra 1910 ob 10. uri v „Gambrinushalle“ (Schillerstrasse) v Mariboru.

Na ta velevažni shod so vsi vabljeni, ki imajo resno voljo do gospodarskega dela in ki se ne pustijo nahujskati od prvaških agitatorjev. Mi nimamo ničesar proti temu, ako pridejo tudi kmetje nasprotnega mišljenja na zborovanje. Ali za to smo priskrbeli, da nikdo shoda motil ne bode.

Naši zaupniki v okraju dobijo posebna vabila. Prosimo, da jih med somišljenike razdelijo in da pridejo vsi z znanci in prijatelji na to velevažno zborovanje. Skrajni čas je, da izpregovori enkrat ljudstvo samo jasno besedo. Zato pa:

Vsi na shod!

Mi gremo naprej!

Žalostne uspehe je rodila prvaška in klerikalna politika. Res je, da ti ljudje ljudstvu vedno škodujejo, pa naj že storijo kakoli hočejo. Prvaštvo je danes rak-rana na trupu slovenskega ljudstva. V svoji politiki so bili prvaki vedno nazadnjaški in nevarni. Vpili so vedno in vpijejo še danes, da hočejo ljudstvu „pomagati“ in ljudstvo „rešiti“ vseh nadlog in vse bede. Ali vzeti mu hočejo celo — domovino in vero. Vzeti hočejo ljudstvu vero, kajti čimbolj uganjajo duhovniki politiko, čimbolj zlorabljajo prižnico in spovednico v strankarske ter politične namene, tembolj „peša vera“. Ljudstvo vsled politikovanja mladičev v talarju nima več tistega zaupanja v duhovniške besede in tisto ljubezen za duhovniški stan, kakor svoj čas pred žalilob preteklimi desetletji. Res peša vera in srce krvavi človeku, ako to opazuje. Ali ljudstvo ni krivo tega pešanja! Dokler ne bode cerkvena oblast z resno besedo vstavila in prepovedala duhovništvu vsako politikovanje, toliko časa tudi ni upati na zboljšanje položaja. Prvaki pa tudi vedno vpijejo, da moramo domovino braniti in se zanjo ogrevati in za narod delati. Prav tako! Ali ravna ti politiki prvaških strank rujejo proti domovini. Kajti prvaki se združujejo z Rusi in Srbi, da bi raztrgali avstrijsko našo domovino. Prvaki hočejo avstrijske kronovine, zlasti Štajersko in Koroško razbiti. Oni izdajajo liste, v katerih pisarijo od srske vlade plačani vohuni. Javno naglašajo prvaki svoje veleizdajsko „prepričanje“ in javno jih je moral sam presviti naš cesar Franc Jožef I. že opetovano pokarati. Tako izgleda „narodnjaštvo“ in „domoljublje“ slovenskih prvakov. Da taka „politika“ ljudstvu ne more prijati, razumel bode vsak pametni človek. Sicer je pa ta prvaška politika rodila tudi najnevarnejše in najbrezvestnejše gospodarske organizacije. Koliko milijonov napravili so klerikalni „konzumi“ slovenskemu ljudstvu! In v kako veliki nevarnosti so slovenski kmetski denarji, ki so naloženi v prvaških posojilnicah, katere nimajo nobene oblastvene kontrole! Opozarjamo le na šojtanjsko, celjsko, ormoško slovensko posojilnico. Opozarjamo na velikanski škandal, ki nima para in ki se je pri konkurzu slovenskega zavoda „Agro-Merkur“ pojavil. „Zveza slovenskih zadrug“ se je v tem slučaju naravnost kot na zločinski način zanemarjeni zavod izkazala, pri kateremu mora prej ali slej do pogubonosnega poloma priti. Opozarjamo pa tudi na grozoviti polom klerikalnih gospodarskih organizacij na Koroškem, pri kateremu se je kmetskemu ljudstvu več milijonov kron krvavo zaslužnega denarja naravnost oropalo! Pri takih razmerah seveda ni čuda, da je ljudstvo vedno bolj revno, da imamo vedno več beračev, da pride vsako leto več slovenskih posestev na boben, da se ljudstvo v vedno večjem številu izseljuje. Ni čuda, kajti prvaški voditelji silijo ljudstvo tako rekoč v pogubo.

Ako pa mi le besedico izpregovorimo in hočemo ljudstvo pred izrabljanjem od strani prvakov braniti, potem padejo prvaki kakor lačni volkovi čez nas in nas psujejo „nemčurje“, „šnopsarje“, „brezverce“, „janičarje“, „izdajice“. Dobro je le, da se mi naprednjaki za te otročje psovke ne zmenimo. Mi delamo naprej in vedno stojimo na svojem starem programu: **Skupno gospodarsko delo slovenskega in nemškega ljudstva.** Na podlagi tega programa gremo tudi naprej!

Prvaštvo nas v svoji obupni jezi ne more premagati in — to smo prepričani! — nikdar nas ne bode premagalo. Kajti mi smo za ljudstvo in ljudstvo je z nami!

Torej vedno naprej!

Politični pregled.

Vlada barona Bienenrtha je odstopila in cesar je sprejel odstop. Torej imamo zopet celi kup penzioniranih ministrov. Vzrok so Poljaki, ki hočejo svoje vodne ceste. Bienenrthova vlada vodi opravila naprej.

Iredentovci pred sodnijo. Pred graškimi porotniki imelo se je te dni zagovarjati 13 laških fantalinov zaradi veleizdaje, motenja javnega miru, žaljenja veličanstva itd. Prenapeta politična hujskarja je smrkoline v to neumnost zapeljala. Porotniki so imeli usmiljenje in so jih oprostili. Le neki Cesare Deperis je bil zaradi žaljenja veličanstva na 3 mesece težke ječe obsojen.

Obsojeni laški iredentovci. Tudi na Dunaju se je vršila sodnijska obravnava proti laškim vohunom in veleizdajcem. Glavni obtožitelj Colpi je bil na 4 leta težke ječe obsojen, neki Dante na 10 mesecev in neki Tomasini na 8 mesecev težke ječe. Kakor se vidi, postajajo „neodrešeni“ italijanski bratci v Avstriji prav predrzni!

Češko-laški list pod imenom „Il Piccolo di Praga“ bode pričel v Pragi izhajati. Najbolj protiaustrijski elementi, Lahi in Čehi, se torej združujejo. Baje plačuje italijanska vlada ta list. Zdjaj potrebujemo le še češko-laško-slovenski list. Kajti naši narodnjaki imajo vendar iste cilje kakor prenapeti iredentovci in Čehi.

Vsi živinski sejmi (razven konjskih) so ustavljeni. Oblasti vsled tega ne smejo več „Viehpassov“ dajati. — Živino v železniške vozove nalagati in iz njih gnati, se sme le v navzočnosti živinodržavnika. Oblasti in občinska predstojništva so dobila v tem oziru posebna navodila. Kdor bi se postavine pokoril, bode strogo kaznovan! Opozarjamo kmete na te važne določbe!

Dopisi.

Iz Ptujске gore. Občinske volitve delajo našim narodnjakom hude preglavice. Ti ljudje dobro vedo, da jih ljudstvo ne mara več, ker ne mara za dolgeve in zatiranje in krivico. Ljudstvo hoče, da se uvede v tržki občini pošteno gospodarstvo, ki mora biti javno in katerega računi morajo biti vsakomur na razpolago. Ljudstvo hoče, da se z občinskim denarjem kaj koristnega napravi, ne pa zidovi, ki se vsak drugi dan podirajo. Ljudstvo

ni več tako neumno, da bi se vsedlo na limanice frazastih narodnjakov. To vedo tudi naši narodnjaki in zato se bojijo volitev kakor vrh kriza. Na pošteni način ne morejo in ne bodo narodnjaki zmagali. Zato skušajo z vsemi mogočimi lumparijami in sleparijami svoj namen doseči. Na naravnost škandalozni način so n. pr. volilno listo sestavili. Na ravno tako škandalozni način so vse napredne postavne vtemeljene reklamacije odklonili. Dotična „narodna“ komisija se je s tem na eni strani grozovito blamirala in osmešila, kajti oblast bode gotovo vse njene sklepe razveljavila. Na drugi strani pa smo prepričani, da so narodnjaki vedoma in nalašč postavili kršili. Glavni vodja te volilne lumparije je seveda učitelj Klemenčič, mož ki že davno zasluži brco, mož, o katerem se po vsej okolici govori prav lepe stvarice, češ da živi v lepem prijateljstvu z materjo svoje pokojne žene, mož, ki je pijanec in razgrajač, kar smo že opetovano dokazali. Ta Klemenčič, ki bi se moral skriti za krikle Haberce, hoče s političnim švindelnjvom najgrše vrste „rešiti“ narodnjakovo stvar. Ali ta švindel ne bode pomagal, kajti kmetje se ne pustijo od pijanih šolmaštrov svojih pravic oropati. Tako je v volilni listi župnik 4 krat vpisan in bi torej po želji narodnjakov 4 krat volil. Župnik sam je preveč dostojen in pošten, da bi bil sam ta švindel zahteval. Ali Klemenčičova banda je z župnikovo osebo hotela slepariti. In s tem je potegnila tudi župnika v politično javnost. Prepričani smo, da g. župnik ojestro obsoja švindel, ki ga izvršujejo narodnjaki na njegovo ime. Seveda je tudi Klemenčič dvakrat v volilni listi vpisan. Mož se smatra torej za dva volilca vreden. Pa si bode grozovito prste osmodil! Tudi učiteljica Dostal je dvakrat v listi vpisana; revica pač ne ve, zakaj. Seveda hoče tudi ober-poštenjak Gojkovič dvakrat voliti, enkrat za-se, enkrat pa za posestvo, ki sliši Kamenšaku. Vsa ta lumparija sicer ni samo grda, marveč tudi neumna. Kajti mi živimo vendar v Avstriji in v Avstriji sme en volilec le enkrat voliti, pa čeprav je desetkrat v volilno listo vpisan. Tega seveda en Klemenčič in en Jurček Topolovec ne razumeta; za kaj tacega imata prekratko pamet! Tudi druge sleparije se je uganjalo. Tako je cela vrsta mrtvih oseb v volilno listo vpisanih (n. pr. pokojna Marija Hufnagel itd.). Narodnjaki torej niti ne vedo, da mrlič na Avstrijskem nimajo volilne pravice. Na drugi strani pa so hoteli narodnjaki celi vrsti velikih davkoplačevalcev volilno pravico oropati. Tako n. pr. niso vpisali g. Aschenbrenner, ki plačuje 102 kron direktnega davka. Ko se je reklamiralo, niso hoteli te protipostavne lumparije popraviti. Sploh so vse napredne reklamacije odklonili in šele oblast bode to narodnjaško gospodo podučila, kaj določa postava. Velike davkoplačevalce so izpustili; brinjevega hofrata Ploja in „ausciglerja“ Mariniča pa so hoteli v I. volilni razred vriniti. Seveda se jim ta nakana ne bode posrečila; Ploj bode moral svoj brinjevi glas v III. razredu oddati, ako bo sploh prišel. Volilna lista je seveda grozovito skrupucana; saj jo je Klemenčič delal in potem si ljudje že lahko mislijo, kakšna da je. Na raznih krajih je Klemenčič vpisal „Vsed reklamacije“; popravil pa ni ničesar; menda mu je alkohol možgane zmesal. Volilne liste niso mogli volilci skoraj nikdar vpogledati, ker Topolovečevega Jurja nikdar doma ni bilo. Nas nič ne briga, kje se Jurček potepa; ali postava daje davkoplačevalcem pravico, vpogledati v volilno listo. In ker je Jurček že po božji milosti župan, bi moral to vedeti. Ali on sploh nič ne ve... Takšne so torej razmere na Ptujski gori. Ali narodnjaško drevje ne bode v nebesa zrastle!

Ptujski gora. (Iz j. a. v. a.). Gorski narodnjaki so iztuhtali sledečo zvijačo glede volitev, ker hočejo volilce za lažjo krmili, ko pravijo: ako bote po „štajercijanskem“ programu volili, bode občina morala na Slapah most staviti... Na ta hinavski narodnjaški volilni maneuver sledeče izjavim: Pred dvema letoma so narodnjaki po svojem narodnjaškem poveljniku Ivan Klemenčiču pri občinski seji sledeče stvari predlagali: 1. vodovod (Wasserleitung); 2. cesto na Sterntal in sicer v drugi občini; 3. prispevek k brzojavnemu uradu (Telegrafenamtu). Te navedene narodnjaške sanje, ako se jim izpolnijo bi občino gotovo

koštale čez 90 000 kron. Jaz sem si mislil: ako je narodnjakom take velikanske svote občinskega denarja riskirati, mogoče bi tudi nekaj sto kron k mostu na Slapah dali, za katerega jaz že dalje časa od interesentov denarje pobiram. Pri zadnjem računu pa sem izprevidel, da je narodnjaško občinsko gospodarstvo slabo in da še zmirom dolgujemo približno 40.000 K. Zato tudi jaz nočem, da bi že tako zadolžena občina si nove dolgove nakopala. Iz tega sledi, da bomo mi na Slapah le tedaj most delali, ako mi je mogoče zadosti denarja nabrati; na občinske stroške pa nikdar...

Slape, dne 11. decembra 1910.

Vincenc Verdenik.

Sv. Urban pri Ptuj. Kakor je navada, imajo društva svoje shode, na katerih se večidel „Klingbeutelausleerer“ pardon: „kmetijski rešitelji“ hvalijo. 11. t. m. bil je tudi pri sv. Urbanu tak shod, pri katerem so razni mlečozobni svoje burke uganjali, kakor ob pustnih dneh. Prišel je neki fantek, ki mu pravijo, da je redakter „Straže“. Ta junak je m. dr. tudi zakirikikal to-le modrost: „Ni slabše stranke pod solncem kakor je „Štajercer“! Povedal je tudi, kako bodejo morala dekleta nastopati, da dosežejo volilno pravico in postanejo potem županje ali celo ministerske predsednice. Seveda je čveketal tudi nekaj o protestantih, kar ta revče gotovo sam ni razumel. Nadalje je sprožil pobalinsko laž, da ako pridejo Nemci na krmilo, bodejo križi iz šol izginili in cerkve bodejo postale vojaška skladišča. Seveda, danes uganjajo politikujoči duhovniki po cerkvah burke in zlorabljajo vero v svoje posebne namene. Redakter „Straže“ se piše Kemperle. Po njegovem govoru so nekateri kmetje rekli, da je „gimperle“. O temu seveda ni ničesar povedal, da so med slovenskimi klerikalnimi uredniki ljudje, ki so se hoteli „Štajercer“ za par goldinarjev prodati in ljudje, ki so s koleti sleparili. Zaradi sleparije obsojeni ljudje sedijo v klerikalnih uredništvih. Za tem redakterjem je govoril naš kaplan Malajner. Priporočal je, da naj fantje s svojimi trdo prisluženimi denarji — „Stražo“ naročajo; saj ne stane več kot 6 K. Fantje, le vbogajte kaplana; potem smete od okna do okna pohajati in nedolžnost klerikalnih deklet varovati. Druge reči, ki so se na shodu razpravljale, za nas niso važne. Zahvalo so sprejeli govorniki od 30 ljudi, kateri večinoma niti ne razumejo, kaj je časopis, in tudi od pevk; — s tem bil je tukajšnji teater končan. Živio!

Povsodpoplek.

Iz okraja sv. Lenart slov. gor. Glede klerikalnega škandala v našem okraju, v katerega sredini stoji znani slovenski prvak Breznik, moramo še nekaj omeniti. Ta v fantke zaljubljeni Breznik ni samo posestnik. On je tudi zagriženec proti nemški šoli in „Štajercer“. Ta Breznik, ki ljubi le svoj spol, je tudi občinski svetovalec v Žerjavcih, oče fantovske družbe (lep oče!), vodja dekleških družbe. Gospod župnik so ga baje hoteli imeti za rihterja in cekmoštra. Čakali so tudi do zadnjega hipa z volitvijo, dokler

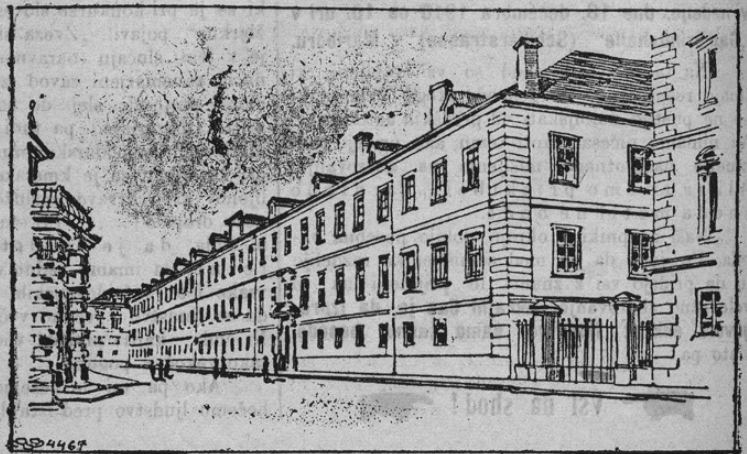
ni mariborska sodnija izpregovorila ojestro besedo. Nadalje je Breznik ud našega patent-okrajnega zastopa. Na dan volitve so ga gnali sami politični kaplani in on je šel z zaljubljenim smehom med njimi. Takšni je bil ta slovensko-prvaški voditelj, take ljudi nam priporočajo prvaki kot člane občinskih in okrajnih zastopov! Ljudstvo zapomni si, kakšni so nasprotniki nemške šole! Na okrajnem zastopu pa naj bi prvaki razobešili črno zastavo... Pfui Teufel!

Sv. Lenart slov. gor. Klerikalni list „Slovenec“, ki bi imel po nečedni povesti sladkega strica Breznika iz Žerjavc, kateri nedolžni gospod je pred mariborsko sodnijo svojo čistost izgubil, dovolj povoda molčati o sv. Lenartu, — ta list politikujočih bratcev zadnje plati torej napada zopet nemško našo šolo, kajti naša nemška šola postala je javna, kakor je bilo to samo ob sebi umevno pričakovati. Zdaj blujejo črni ljubitelji enega in istega spola ogenj in žveplo na nemško šolo. Farški listi pišejo, da je nemška šola „poneumovalnica“. Menda zato, ker se morajo 11 do 12 letni otroci, ki pridejo iz slovenske šole, šele v nemški šoli potrebiti „enkrat ena je ena“ naučiti. Isti otroci si morajo šele na nemški šoli latinske črke pisati učiti. V dotičnem članku vpraša dopisun, kdo mir kali. Kakor da ne bi bili vedno prvaki hujskači tisti, ki hočejo miroljubnega kmeta nezadovoljnega napraviti. Prvaški listi napadajo okrajnega glavarja Weissa, ki vendar prav nič kriv ni, da je postala nemška šola javna. Javna nemška šola je ravno potrebna. 130 otrok obiskuje z veseljem in navdušenjem nemško šolo! Ali je to morda premalo otrok za enorazredno javno šolo? Prvaški listi lažejo nadalje, da morajo kmetje tisto plačati, kar si tržani želijo. Vprašajte vendar enkrat kmete, koliko so že za nemško šolo plačali! Šolske doklade za slovensko šolo, katere število otrok se je od lanskega leta za 100 otrok znižalo, postale so za skoraj 100 K večje. Kmetje, za katero šolo torej plačujete, za nemško šolo ali za slovensko? 100 otrok ima slovenska šola manj in za 100 kron ima večje doklade! Kako pride to? Občinske doklade v sv. Lenartu so znašale lansko leto 65%. Letos znašajo le še 55%. Pred par leti pa so še 90% znašali. Tako gospodarijo Nemci, katere prvaki hujskači tako strupeno napadajo. Tako gospodarji nemški občinski zastop z vrlim županom g. Sedminek, katerega prvaki tako podlo psujejo! Ali naši napredni kmetje niso več tako neumni, da bi se pustili od pravakov za nos voditi. Napredni štajerski kmet pošilja svoje otroke v nemško šolo in nima več zaupanja do slovenskih posojilnic. Mi gremo naprej, prvaki pa nazaj!

Senarska v okraju sv. Lenart slov. gor. Ker nasprotniki nemške šole mene oziroma mojega otroka v časnikih obrekujejo, jim moram vendar vzroke naznaniti, zaradi katerih sem otroka v nemško šolo dala. Ali jim je to prijetno ali ne, me malo briga. Gotovo sem kakor vsi premišljevala, ali bi ali ne kaj takšega storila, ker ja ima otrok sedaj dalje hoditi in ker sem

Štrajk na univerzi.

V Innsbrucku imajo tako slabo poslopje za visoko šolo, da so zdaj študenti v štrajk stopili, da prisilijo vlado k novi zgradbi. Tudi profesorji so edini študenti. Naša slika kaže sedanjo univerzo, ki je pa znotraj popolnoma razbita, tako da bi se kmalu podrla. Vlada je obljubila, da ustreže v spomlad tozadevnim željam.

Die Universität in Innsbruck

naprotne naprotne častice brala, v katerih s to šola strašijo kakor s peklo. — Pa ker te nasprotnike vse poznam in ker ti nasprotniki vsi nemški znajo in ker bi ti gospodje raje tisočake izgubili, kakor nemško besedo ne zastopili, in ker so ti gospodje svoje dobre službe dosegli le zategadelj, ker nemški znajo, in ker vsem tem gospodom najbolj trebuh raste in sem se sama prepričala, kako veselo je, ako človek nemški zna, zategadelj sem to storila! — Ako bi si kdo mislil, da se otroci tudi pri Sv. Trojici nemški naučijo, tem pa znam kaj žalostnega povedati. Šla sem pred kratkim v Maribor z večimi dekletami, med njimi tudi dve, kateri ste pred kratkim iz šole stopili. Pridemo na glavni trg, razpoložimo kar imamo za prodajo. Pridejo gospe in vprašajo prvo: „Ist der Rahm gut?“ Dekle gleda gospo, kak krava novo lesa; a druga si misli: daj bodem jaz kšeft naredila in hitro reče: „Bitte Frau, totti Rahm boljši kak ovi!“ In da bi mene poleg ne bi bilo, še te smetene ne bi prodale. Tedaj vidite! Jaz pa še nikol tega koraka nisem obžalovala in tedaj se tega trije veselimo. Prvič: Gospod nadučitelj Mauritsch, ker mojega fanta ni več v šolo (?), drugič moj fant, kateri se sedaj z velikim veseljem uči, in nazadnje jaz, ker mi mojega ni treba več h knjigam priganjat in ker vidim, da se bode sedaj kaj naučil in tudi dobro nemški znal.

Golob Marija.

Hoče. Spominjali se bodo čestiti bralci „Stajerca“ lanskih poročil o tukajšnih občinskih volitev in neznansko gonjo preslavnega kaplana Krajca in njegovega štaba. Takrat so Krajnc in njegovi podrepani kričali po vasi: „Hoča je že naša“. Vse njihove sleparije in škandalozno nasilstvo jim nič ni pomagalo. Njih veliki gobec je takoj utihnil ker so v dveh razredih popolnoma jo povozili in le pri žrebanju je milostna usoda njim 3 odbornike pripadla, in če bi jo bili popolnoma zavozili. Krajca in njegove podrepanike je ta moralna zausnica kaj hudo pekla na njih črnih dušicah in vložili so ugovor proti volitvam. Ta stvar je potem prišla celo k okrožni sodnji, kjer se je za Krajncovo, Janzičevo in Rojkovo agitacijo interesiral tudi državni pravnik. Vandrle so potem volilne akte po političnih oblastih in črez leto dni srečno dospele v svojo domovje nazaj. A ugovorniki so dobili pri tej priliki prelep nasek priljubljenega. Zadnjo soboto pa se je volilo novega župana. Farški podrepani pod novo komando kaplana Baznika so pa dva doslej nemško misleča in z Nemci se strinjajoča odbornika pregovorili na svojo stran. Ta dva poštenjaka, ki sta se ločila svoje stranke sta Franz Retschnig in Karl Gratschitsch. Franc Retschnig že dalje časa trepeče pod Novak-ovi komandi, ker mu je ta za nekaj drobica kot poroka se mu ponudil — torej z Bogom Retschnig smo dejali mi; a Karl Gratschitsch, kateri je pri volitvah prisegal na nemški program in kateri je bil izvoljen odbornikom po nemško napredni stranki, se je dal od črnih-privakov pregovoriti, ter je volil — z njimi! Mi sicer nismo poizvedli kolikor so ti Gratschitschu ponujali za njegov „pošteni“ glas, a vemo, da je bila pojedina pri Wernigg-Stolcu prejšen večer in da so imeli Gratschitscha ta dan v svoji srečni sredini kakor tudi drugi dan, na dan volitve pri sijajni tafelni, kjer se je kaj veselega čutil tudi kaplan Baznik, Krajca naslednik. Mi privoščimo črnihom ta izfehtani glas Gratschitscha, vsaj smejo biti tudi ponosni na ta glas. Sramežljivosti itak malokdo pozna! Gratschitscha zagotavljamo, da od svojih novih prijateljev ne bo imel nobenega dobička. Morda da ga bodo zaradi tega glasa spoštovali vsaj črnhu! Gratschitsch Karl, kako kliče pošten mož beguna iz svojih vrst?!

Hoče. Zadnjo soboto bil je po izfehtanemu glasu kmeta Karl Gratschitscha izvoljen za župana Anton Wernigg, po domače Stolz, črnih najpristnejše razvrsti. Izdajalca glas je bil pri tej volitvi merodajen. Po volitvi pa je bila za črno stranko velika pojedina pri izvoljencu in v gostilni(?) požeruha nemškutarjev Francelna Roiko. Ta je v svoji preveliki sreči nabasal par možnarjev ter pridno streljal. Bum, bum, pa zakaj? Toti možiček se namreč nadeja, da bo po novemu prvaškemu županu takoj dobil koncesijo za gostilničarja. Se je namreč za njo potezoval, pa radi kazni zbog hazardnega kvartanja, ne

dobi koncesijo, češ, da za oštrija ni dovolj gostilno. Torej oblasti mu niso privolili gostilno. Pa mislite, da se naš Roikov Francelček kaj meni za oblastne prepovedi? Kaj še! Če nočete vi, si jo bom pa sam vzel „erlaubnis“ za krémo! In tako toči v svoji hiši, na svoje ime, na svoj dobiček in fejn oštrija špila brez koncesije, brez davkov, brez vsake pravice in to že sem od s p o m l a d i, skoraj celo leto. Človek se vpraša, čemu sme prezreti postavne zakone samo Roikotev Francelček, drugega reveža pa takoj zadrignejo? Pa Roiko Franc tudi mesarja špila in meso razprodaja, brez da bi imel k temu obrtniško pravico. Zanj torej ni postav in sedaj še gre streljati, ker misli, da bode sedaj zanj teklo zlato in srebro. Kaj pa, če bodedo mi z možnarji začeli pokati, ne bomo tudi vprašali ne Stolz, ne ateka in tasta Novaka?!

Dobje pri Planini. Odgovor na dopis v „Slov. Gospodarju“ št. 45 t. l. katerega so skovali tukajšni mogotci in klerikalni občinski voditelji, se nam je sicer malo zakasnil, pa čakali smo, da jim podamo kaj važnega za novo leto. Gotovo Vam je znano, da se pogubonosno gospodari v klerikalnih občinah. Tako bodedo mi dokazali, da občinski odbor v Dobji, kateri je duševno popolnoma od župnika Vurkelca odvisen, pogubonosno in proti ljudskim interesom ravna. To Vam podamo že naprej za novo leto. Kje so najmanj 2000 K, katere bi občina že sedaj imela, ako bi bila hotela dati občinsko hišo tukajšnemu trgovcu za ponujanih 200 gl. (400 K) najemnine na leto v najem? Prijatelji, o tem bodedo govorili še pri sodnji! Da bi pa zaradi ene osebe vsi davkoplačilci občine Dobje škodo trpeli, to pa vendar ne gre. Tukaj se tudi Vi niste posebno spretnega skazali, nam pa le nespretnost predbacivate. Kako so se od države in dežele podeljene podpore zaradi toče in suše razdelile? Kdo je dobil prvo in največjo podporo? Komu so se davki v najvišji meri odpisovali? Dokazite hinavci z župnikom vred, če se je to po postavnih predpisih zgodilo! Mi bodedo dokazali, da ne! Izgovarjate se, da ste plačevali oskrbovalne stroške za uboge do 800 K na leto. Hm, hm, komu le? Vboge naganjate, da si morajo po občini od hiše do hiše kruha prositi, obleke jim ne daste, stanovanja tudi ne, torej od kod ta velika svota za uboge? Večkrat po 800 K ste že porabili, krvavega kmetskega denarja, pa ne za vboge, ampak za druge namene. Da bi bili večkratno razveljavljenih občinskih volitev mi krivi, je tudi nesramna laž; tega ste krivi Vi klerikalni priganjaji in župnik, ker niste volitve postavnim potom izvršene, bi tudi c. k. namestniji v Gradcu, ne mi; ako bi bile volitve postavnim potom izvršene, bi tudi c. k. namestnija ne mogla poseči vmes. Vsem občanom pa res ne bodede natrosili peska v oči. Vaši izgovori so tako neumni in hinavski, da se Vam mora vsak otrok smejeti. Dalej pravite v omenjenem „Slov. Gospodarju“, da bi načrte župnika vsestransko podpirali; no podpirate iste vi, ker ste tako na visokem stališču neumnosti; župnik nas je že dvakrat po 3000 K oskodoval, na svetem mestu na prižnici je lagal itd. Take načrte mi ne podpiramo. Vibodete končno še njegov načrt v Gornemgradu: Vurkelc-Kolenc podpirali. Ako ste to že pozabili, Vam lahko ponovimo.

Planina (Montpreis). Zadnji „Gospodar“ prinesel je neki dopis, v katerem neki tukajšni kmet snaži in opravičuje našega znanega župnika Franc Gartnerja, kajti sam si tega ne upa. Omenjeno se mora biti, da se je opravičil v nekaterih točkah, česar še mi pisali nismo. Namreč da bi bil župnik volilcu plačal vino, no tega bi pač ne bilo treba pisati, kajti on je zadnji, kateri drugemu kaj plača; navadno je ta stvar narobe. Resnica je pa, da je župnik Gartner agital in celo tedne pred volitvo, pri nekaterih osebah na katere se ni posebno zanesel je bil celo trikrat. Neki ženci je tudi rekel, da mu naj listke katere bo dobila od občine, v farovž prinese, da jih bo on izpolnil. No gospod župnik, ali zamorete reči, da niste agitali? Torej se je pa zlagal dopisun „Gospodarja“, naj si bode župnik ali kdorkoli, kakor se mora zlagati ne neolikan in surov klerikalec. Tako pravi, da smo na volišče spravili na pol mrtve; mislimo pa da človek, kateri sam hodi in pride, še ni na pol mrtve. Slabo pa, da ti dopisun starost tako malo spoštuješ. Kar se pa tiče po-

grebnih računov, povemo da se je dosedaj marsikateri kmet z žuljevim rokam bridko pritožil zavoljo ogromnih računov pogreba; če je pa res eden izmed njih s temi zadovoljen in še zagovarja župnika, mu pa privoščimo, da bi mu v prihodnje še enkrat več zaračunal. Po državnem zakonu je za pogrebe sledeči tarif od vaščanov ali kmetov:

	pod 9 let	nad 9 let
I. razred	K 1-10	K 2-10
II. „	vinarjev — 70	— 1-05
III. „	— 35	vinarjev — 63
IV. „	— 28	— 42
V. „	— 14	— 20

Zakaj pa ni opravičil dotični kmetič župnika zavoljo Cilke, potem ko je enemu tržanu rekel zavoljo cerkvenega stola, in da hoče vse svoje nasprotnike pokopati; ali morda to tudi ni res? No, gospod župnik Gartner, tožite nas, mi vam stojimo na razpolago, pripeljite vašo gardo kmetov, o kateri piše „Gospodar“, katera je pa le v vašem in v duhu vašega dopisuna. Vprašamo pa, od česa bi bila roka dopisnika tako žuljeva, morda od glazkov? Letos so čebele slabo nosile, le hlini se z farovškim petolizanjem, mogoče bo od dobro založene farovške mize kaj odpadlo. Ljubi „Stajerc“, povemo ti, da župnik Gartner ni tako nedolžen, kakor zgleđa, kajti nekoč bila je družba v neki gostilni že precej v noči, katere se je tudi on vdeležil, ali kmalu zgine; seveda so zapazili ljudje, da ga predolgo časa ni, ga gredo iskati, ter ga najdejo na cesti pri neki ženski, katera se ga je komaj obranila; morali so ga z silo odvzeti. Nasledica je bila, da se je naš ljubezniv župnik take opijanal, da so ga morali v farovž peljati, od koder je zopet ušel in ga je morala kuharica iskati. Opozorimo te, dopisun, naroči si le mnogo krtač, da bodeš snažil suknico tvojega gospoda. Čeravno majhna, je na nje veliko blata. Le naprej, mi imamo orožja dovolj!

Hajdin. Dne 7. t. m. je umrl nagle smrti veleposestnik in živinotržec g. Jurij Sagadin iz Slovenje vasi. Bil je skozi in skozi pošten, v obče priljubljen in bogaboječ mož. Narodnega sovraštva ni poznal. Kupčeval je z Nemci kakor s Slovenci; zato mu je Bog blagoslovil njegovo podjetje. — Bodi mu zemljica lahka! Op. u r e d n.: O smrti tega vrlega moža smo že v zadnji številki „Stajerca“ poročali.

Prihova. Čudil se bodeš, dragi mi „Stajerc“, kër že dolgo nisi prinesel dopisa iz Prihove; pa zdaj vzemi ojstro krtačo v roke; ne gre drugače. Pri nas je tudi nekaj naprednjakov, pa žali Bog, vse bi radi ugnali v kozji rog. Evo Vam dokaz! Skoraj bo tri leta, odkar je bil sv. misijon pri nas; udirjali so gospodje po naprednjakih, da je bilo groza, se ve po „Stajercu“ tudi, ali vse zastonj; število naročnikov se je povišalo potem, kër so bili vsi radovedni, kaj je to za ena zver, ki „hodi od hiše do hiše ter vero ponižuje“. Zatoraj je bilo naročnikov več. Zdaj je stvar drugačna. Imamo g. kaplana (ime zamolčimo za danes); izvršten je, da mu ni primka za najti. Ali ta večna politika, te je preveliko. Doživeli smo že mnogokaj, take sitnosti še nismo imeli, kakor sedaj. Kaj briga g. kaplana, če eden ali drugi „Stajerc“ bere? Pravi da se gre za vero; ali mi tega ne verujemo, ker smo prepričani, da vera ni prišla skozi „Stajerca“ gori in tudi ne pride skozi „Stajerca“ doli. To si zapomnite, gospod kaplan! Drugič hodi on od hiše do hiše, poizveduje kje bi dišalo po „Stajercu“, tam gre notri, pogleda kje dekleta ležijo, kako imajo postelje narejene, in začne se razgovor da se vsa družina smeji. Kakor hitro se noč naredi, dekleta morajo biti pod ključem, ne smejo več iti ven, niti k grajlerju po petrolej ne smejo več; od „Stajerca“ se pa največ govori, da mora izgniti iz naše fare. Šlo bo težko, slišal je že g. kaplan besede: če se vsi farji na glavo postavijo, „Stajerc“ še bo prišel na Prihovo! Zvedel sem tudi, da dobivajo vsi naprednjaki „Slov. Gospodarja“, samo da bi „Stajerca“ opustili; plačati ni treba nič; pa ne gre. Mi rajši beremo „Stajerca“, ker se nam dopade, če ravno ga moramo sami plačati. „Slov. Gospodarja“ naj le bere g. kaplan, če mu je tako všeč. Pregovor pravi: Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na sonce! Naš kaplan pa gre predaleč, namreč v Oplotnico na pošto gre vprašat, kdo „Stajerca“ dobiva na Prihovo. Vem še za eno pošto, od katere tudi prifrč en par „Stajercev“ v Prihovo; potrebno bo tudi notri

nos vtakniti! Kaj ne, g. kaplan? G. kaplanu voščimo zdrave in vesele Božične praznike in novo leto, želimo tudi, da bi z novim letom opustil politiko, začel učiti lepi krščanski nauk, in nam na ljubo bi bilo, da se mir ohrani v celi naši fari. Vsevidel.

Varujte živali!

Zima je prišla in trpljenje vboge živali je zopet veliko. Kdor ima človeško srce v prsah, kušal bode nemi živali trpljenje olajšati. Ne pustite konj predolgo na cesti stati, pazite da je v hlevu vse v redu in primerna toplota, ne pozabite domačega psa in ne dajte mu premrzle vode, krmite tudi nežno ptico, ki trpi zdaj pomankjanja!

Schicht Stearin-sveče LEDA

najfinejša vseh mark! Apartni, elegantni zavoj!

Ne tečejo! Ne kadijo!
Ne dišijo! Ne delajo saj!

Gorijo s svetlim, mirnim plamenom. 872

Golob kot fotograf.

Kakor znano, se je golobe že desetletja sem tako dresiralo, da nosijo pisma v velike daljave. Zlasti za vojaško službo ima to veliki pomen. Zdaj so pa še nekaj novega izumili v avstrijski in nemški armadi. Kakor kaže naša

Die Brieftaube als Photograph.

slika, ima golob na prsih mali fotografski aparat pritrjen. Ta aparat deluje sam in to v gotovem času. Golob leti torej skozi zrak in fotografira obenem pokrajino, ki leži pod njim. V času vojske bi bilo to pri trdnjavah in drugod velikanskega pomena.

Novice.

Izjava. Pribijem, da je pred par tedni prinesel Vekoslav Spindler v svojem „Narodnem dnevniku“ odnosno „Narodnem listu“ poročilo, v katerem je sprožil „duhovito“ laž, da so mene podpisane Nemci za 8000 gold. „kupili“. Pribijem, da sem nato Vekoslava Spindlerja imenoval nesramnega lažnika in obrekovalca. Pribijem nadalje, da je Vekoslav Spindler na moje očitane pisal, da bode svojo trditev s podatki dokazal. Bil sem s tem zadovoljen in sem čakal. Čakal sem par tednov in — še danes čakam. Pribijem torej, da Vekoslav Spindler doslej ni ničesar storil, da bi svojo trditev dokazal ali pa svojo laž popravil. Svojo natiskano obljubo je pozrl. Pečat lažnika ostane torej na njegovem čelu. Spindler je pač mislil, da bodem na njegovo nesramno laž pozabil. Ali zmotil se je. Torej — kaj je s podatki? — V Ptuj, 12. decembra 1910. — Karl Linhart.

Iz Spodnje-Stajerskega.

„Sokole“ imamo v Ptuj, — tako nam piše naš hudomušni prijatelj Tebničmar — „sokole“ imamo, hvala Bogu in sv. Neži, ki je patronica v glavi bolanih... Mi imamo sicer tudi druge tiče. Vrabecv imamo dosti in mestna policija jih niti ne zasleduje, kadar spustijo raz

drevesa kakšno belo-rumeno medaljico na široki moderni klobuk lepih dam. Zadnjič je neki vrabček v nešmekem Ptuj imel predrznost, da je izpustil kapljico nesnage na klobuk neke slovenske frajle. To je na vsak način nemčurska predrznost! Zato je dr. Fermevc tudi spisal dolgi članek za „Narodni dnevnik“; v kratkem bode ta protestni članek objavljen. In hofrat Ploj bode v državnem zboru interpeliral, da slovenske jungfrave niti pred nesramnimi „nemškimi“ vrabci miru nimajo. Kajti vse kar je prav, — hofrat Ploj pa je na vsak način za čednost in za moralo in za brinje — pardon: brinja ne mara Ploj, niti brinjevca ne mara, kadar ga nima. Pa tudi druge ptičke imamo razven vrabcev v Ptuj. V Hajdino pri Ptuj zahaja n. p. neka nočna ptica, ki ji pravijo „Jager“. Ne vemo, koga „jaga“ ta „jager“. Divjih mačk ni v Hajdino in redke so tudi srpe z ljubeznjivimi očmi. Oh te ljubeznjive srne! Proti jutru, kadar zapoje petelin prvikrat, pa prifrfo ta nočni tiček „jager“ zopet v Ptuj... Prosimo cenjene naravoslovce, da tega od „Stajerca“ novo odkritega ptička zoologično popišejo... Ščinkovcev imamo v Ptuj mnogo; iz vseh streh žvrgolijo in žvrgolijo in oblast bi jim morala jezike postriči; kajti ti ščinkovci prihajajo iz Gauklerjeve okoliške šole in tam se prav hitro naučijo petja. Take ščinkovce imenujejo Nemci „drek-finke“; ali ta beseda ne zadene malih ptičkov, pač pa starih krokarjev, ki bi jih imeli vzgojevati... Mi imamo v Ptuj tudi stare sove. Pri temu res ne mislimo na bledolično gospodično Vigec. Ne, gospodična Vigec sicer ni mlada, ali sova pa le ni; tudi podobna ni sovi, kajti njen nos je naraven in nima take forme, kakor sovin kljun. Poleg tega je sova večidel tiha. Gospodična Vigec pa nima te navade: ona ni tiha. Ona govori celo na shodih v „Narodnem domu“; ona se ne briga za „kohlefel“; ona, namreč gospodična Bigec ali Rigeč ali Vigec ali Migec že vè, kakšen ptiček je... O ostalih nočnih tičkih ne govorimo; lelični ljudje jih itak poznajo, nelelični jih tudi poznajo, čeprav bi jih glasom zapovedi svoje ženke ne smeli poznati. Kajti, — oženjeni dedci so presneto mastni okoli ušes... Govorili bi tudi lahko na dolgo in široko o drugih tičkih. Tako o netopirjih, ki so pol tiča, pol miši, in ki letajo zlasti okoli farne cerkve in čakajo, kje bi kakšno mušico vjeli. Kajti apetit do muh imajo vedno in zato poiščejo muhe semtertja v hiralnici. Nekatere muhe pa prihajajo celo v brolg netopirjev. In tudi ščinkovci imajo to navado... Potem imamo v Ptuj nekega starega papagaja z rdečo glavo. Stanuje tam v Herrengasse. Navajen pa je samo na eno besedo. Vedno govori namreč: ekspenzar, ekspenzar, ekspenzar... Ali „sokole“ imamo tudi in to so tiči z ostrih krempljčki; miši in manjše podgane imajo strah pred „sokoli“. Ti naši „sokoli“ so v privatnem svojem življenju večidel „lerpobi“ pri nemških mojstrih. Ali kadar so „sokoli“, imajo rdeče srajce. Nekateri imajo baje še „šnefeuer“ hlače, tako da jim srajca zadaj vun gleda in imajo torej tudi rdeči, semtertja malo rumenkasti rep. Zdaj je „sokolom“ takih članov zmanjkalo. Zato so povešali kljune in se s kremplji za ušesmi praskali. Ali vodi telju „sokolov“, advokatu dr. Fermevcu prišla je nakrat misel. Pri sodnji mu misli ne pridejo tako hitro. In sklical je v Brečičovo restavracijo v zadnji kotichek neki shodek. „Sokoleki“ so prifrftali, pili Zupančičevo vince in poslušali. Vse to nas bi ne zanimalo. Ali — tudi jaz, tvoj prijatelj Tebničmar sem bil pri Brečiču in sem ravno z Vesjakom „eins“ igral, ko se je shod pričel. Opazil sem pa med „zborovalci“ m. dr. celo vrsto šolarjev iz naše gimnazije. Glej, glej, — sem se mislil, — kaj pa imajo ti fantički tukaj opraviti? Tako sta bila navzoča dva sinčka železniškega uradnika Mlakarja, ki menda vendar vè, da se gimnazijci ne smejo v politiko vtikati. Mlakar je sicer vneti sin Libuse, ali to bi moral vedeti. Tudi sem opazil sinčka kramarja Senčarja. In mislil sem si: Senčar je bil svoj čas tako navdušen nemški „turner“, da se je dal celo z črno-rdečo zlatim trakom fotografirati. Zdaj pa pošilja svojega sinčka-gimnazijca na „sokolske“ shode. Oj ti čudna stvar ti... Sicer pa naj bode kakor hoče. Mi imamo na tej celi stvari le zoologično

zanimanje. Ptički naj le skačejo od vejice do vejice in črni srakoper naj jih le vodi, — čv-kajo naj in pojejo in kokodajskajo in žvrgolijo, narodni ptički, — mi se jih veselimo! Pi, pi, čiv, čiv, pi, pi...

Pobalinstvo. Naši čitatelji se bodejo še spominjali, koliko grozljivih pisem in „smrtnih obsodb“ je dobil naš urednik Linhart začasa znanih septembarskih dogodkov leta 1908. Seveda je na vsoto to dopisovanje znorelih slovenskih narodnjakov imel le en odgovor in to je — smeh. Mislil si je pač: Psi lajajo, karavana pa gre naprej... Vsa ta besna gonja prvakov namreč dokazuje, da se nas in našega dela za ljudstvo bojijo. To nedeljo imamo v Mariboru večji kmetski shod, na katerem hočemo svoje stalšice gledé zločinske slovenske obstrukcije v deželnem zboru označiti. Narodnjaki hočejo ta shod na vsak način prepreči. Tako so nam poslali sledeče pismo, ki je pisano v pokvarjeni nemščini, da bi se podlega pisca ne našlo. Seveda je pisec slovenski narodnjak in morda se nam posreči, da ga dobimo ter primemo za ušesa. Dotočeno pismo se glasi dobesečno: — „An Hohe Reaktion des Staiierz in Pettau — Lieber Staiierz wir brauchen dier nicht... die Stok zum dreinhaun sind schon angeschafft. So beschlossenen bei einer Tischgesellschaft. — Alle.“ — Lepa „gselsaft“ morajo biti ti slovensko-narodni tički! Mi ne vemo, v kateri slovenski šoli so se nemščine učili. Ali vsekakor jim povemo na tem mestu, da se za njih pobalinske grožnje toliko zmenimo, kakor za lanski sneg. Lajanje prvaških psičkov nas ne vstraši. Enkrat bomo že enega teh skritih falotov dobili! In potem bode drugo pesen zapel. Ljudi, ki grozijo s pobojem in tepežem, so pač v slovensko-narodnem časopisu našli te ideje. Slovenski narodnjaki poznajo pač le psovko, laž, obrekovanje, nož in poleno... Ako pa mislijo prvaški huj-skači v Mariboru, da si bomo pustili od njih shod motiti ali celo razbiti, potem so gotovo na napačni poti. Imeli smo že resnejše nasprot-nike in nismo se jih vstrašili. Torej — aufviks! Korajža velja!

Solsko oblast, v prvi vrsti okrajni šolski svet v Ptuj opozarjamo na celo vrsto nedostatkov, ki so se v zadnjem času na raznih šolah vgnezdili. O učitelju Klemenčiču na Ptujski gori govorimo v dopisu iz Ptujске gore. Mi ne moremo razumeti, da tukaj oblast ne poseže vmes. Po temu, kar smo o Klemenčiču pisali, je ta od alkohola in napuhjenosti pokvarjeni človek sploh nesposoben za učiteljski posel. Mož je gotovo sramota za učiteljski stan. S kakšnim veseljem neki pošiljajo vbogi stariši svojo deco k temu človeku v šolo! Njegove razmere zlasti z ozirom na Habero so splošno znane in ljudje razširjajo razne govorice in otroci čujejo žalibog marsikaj in vidijo tudi marsikaj. Zlasti opazujejo Klemenčiča kot političnega huj-skača, ki stoji v sredi narodnjaške gonje. Koliko respekta zamorejo imeti otroci napram takemu učitelju? Ali šolska oblast ne izprevidi, da škoduje en Klemenčič ugledu šole?... Približno enako stoji stvar z nadučiteljem Gauklerjem na slovenski šoli za okolico Ptuj. Tudi lastnosti tega starega „feld-webelna“ smo že opetovano popisali. In celo slovensko-narodni učitelji so nam dali prav. Upamo, da bode Gauklerjevi vladil kmalu odklenalo. Kajti v zadnjem času so postale razmere kričeče. Otroci okoliške šole so naravnost podivjani. Nam se smilijo slovenski kmetski stariši, ki morajo mirno trpeti, da se njih deca duševno kvari. Otroci nosijo narodnjaške znake, vpijejo za vsakim Nemcem „živio“, da bi ga s tem izzivali, pretepavajo in napadajo s kamenji nemške otroke, streljajo s „fračo“ nedolžno ptico, proklinjajo in psujejo. Gotovo vemo, da so vsi šolarji bolj ali manj razposajeni. Ali med otroško razposajenost in posurovelostjo je velika razlika. Zgodilo so se celo slučaji, da so morali odrasli ljudje učenca okoliške šole k policiji vleči. Čujemo pa tudi, da se je otrokom na okoliški šoli zapovedalo, da morajo svoje šolske potrebstine le pri prvaških trgovcih kupovati. To je navadni bojkot, ki je kazensko prepovedan. Opozarjamo torej oblast, da naj vrže svojo potrpežljivost vendar enkrat od sebe in naj napravi konec tem žalostnim razmeram. Drugače bi morali še oj-